

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร

(Enterprise Risk Management Policy)

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกราช
อำเภอปทุมธานี จังหวัดนครราชสีมา

นโยบายบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management Policy)

บทนำ

นโยบายบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช สามารถนำไปใช้ในการตอบสนอง และปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกราชไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถปฏิบัติ งาน ได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกราช จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงขององค์กา ารบริหารส่วน ตำบล สะแกกราช ใน ภาวะวิกฤติ

๒. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโซคชัยมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะวิกฤติ หรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆที่เกิดขึ้น

๓. เพื่อลดผลกระทบจากการชะงักในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการประชาชนขององค์การ บริหารส่วนตำบลสะแกกราช

๔. เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ เกิดขึ้น

๕. เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช มีความเชื่อมั่น ในศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงและ ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโซคชัยต้องหยุดชะงัก

แนวคิดพื้นฐานในการบริหารความเสี่ยง

จากการสถานการณ์ในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช ที่เผชิญ กับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพ ะเศรษฐกิจ การเมือง และ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือปัจจัยภายใน เช่น การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนปฏิบัติราชการ โครงสร้าง องค์กร การบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น ประกอบกับคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช ที่ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงองค์กร ซึ่งถือเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของการก้าวไปสู่ระบบการ ก้าวทันดูแลกิจการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช พร้อมทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเชื่อมั่นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบล สะแกกราช สามารถ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในขณะเดียวกันก็ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านผลการ

ปฏิบัติงานและความเชื่อถือจากประชาชนต่อองค์กร ป้องกันความเสียหายต่อทรัพย์สินขององค์กรตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบจัดการและควบคุมที่ดีนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีต่อไปในอนาคต

นโยบายบริหารความเสี่ยง

- มีการกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆให้อยู่ในระดับที่เพียงพอ และเหมาะสม
- ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากลเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานของ องค์กรบริหารส่วนตำบล สะแกราชอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกันโดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์ แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานจ้างองค์กรบริหารส่วนตำบลสะแกราชรวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง
- มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลสะแกราช เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรบริหารส่วนตำบล สะแกราช และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึงตลอดจนจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ดำเนินการเกี่ยวกับควบคุมภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงาน หรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

กระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร

องค์กรบริหารส่วนตำบล สะแกราช กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ชั้น ตอนและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบ และดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร ประกอบด้วย ๘ ขั้นตอน ดังนี้

๑.สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

- ๒.การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
- ๓.การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
- ๔.การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- ๕.การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
- ๖.กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
- ๗.ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication)
- ๘.การติดตาม (Monitoring)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกรอบการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง ปัจจัย ต่างๆ เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหาร และบุคลากร รูปแบบการจัดการของฝ่ายบริหารและวิธีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบซึ่งผู้บริหารต้องมีการกำหนดร่วมกันกับพนักงานในองค์กร ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึก การตระหนักและรับรู้เรื่องความเสี่ยง และการควบคุมแก่พนักงานทุกคนในองค์กร

การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives Setting) องค์กรควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้น มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยการบริหารจัดการให้อยู่ในกรอบของ Risk Appetite และ Risk Tolerance

การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ ควรต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การ ปฏิบัติงาน กฎหมาย ภาษีอากร ระบบงาน สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น จาก สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร

สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นองค์ประกอบต่างๆที่ อยู่ภายนอกองค์กร เป็นองค์ประกอบต่างๆที่ อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์ /เป้าหมายขององค์กรยกตัวอย่าง เช่น วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมในการแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตัวขับเคลื่อนหลักและแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร การยอมรับและคุณค่าของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกองค์กร

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นสิ่งต่างๆที่อยู่ภายในองค์กรและมีอิทธิพลต่อเป้าหมายขององค์กร ยกตัวอย่าง เช่น ชีตความสามารถขององค์กร ในแง่ของทรัพยากรและความรู้ เช่น เงินทุน เวลา บุคลากร กระบวนการ ระบบเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ การ Flow ของข้อมูลและกระบวนการตัดสินใจทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผู้มีส่วนได้เสียภายในองค์กร นโยบาย วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์องค์กร การรับรู้ คุณค่า และวัฒนธรรมองค์กร มาตรฐานและแบบจำลองที่พัฒนาโดยองค์กร โครงสร้าง เช่น ระบบการจัดการ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ

ระบุเหตุการณ์ อาจดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงหรือฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบในแผนงาน หรือดำเนินการนั้น และรวบรวมประเด็นความเสี่ยงสำคัญที่ได้รับความสนใจหรือเป็นประเด็นที่กังวล เพื่อ

นำมาจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (Corporate Risk Profile) ทั้งนี้ องค์กรการบริหารส่วนตำบลโชคชัย ได้
จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์
แผนการดำเนินงาน และการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ยังรวมถึง
การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดกลยุทธ์หรือดำเนินงาน เพื่อให้
บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่
ละกระบวนการ หรือกิจกรรมภายในองค์กร รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและข้อมูลความรู้ต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจะ
ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในภาพรวม

๓. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงิน (Financial Risk) โดยอาจเป็นความ
เสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การจัดสรรงบประมาณ หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระ
ผูกพันที่ตกลงไว้ อันส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน รวมถึงส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

๔. ความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) ข้อบังคับของ
หน่วยงานกำกับดูแล เช่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงที่
เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการขององค์กรการบริหารส่วนตำบลโชคชัย ซึ่ง เมื่อมีความเสี่ยง
ด้านนี้เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

สำหรับการประเมินความเสี่ยง เป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการต่อจากการระบุความเสี่ยงโดยการ
ประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย ๒ กระบวนการหลัก ได้แก่

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง ผลกระทบที่ตามมาทั้ง
ใน ทางบวก ทางลบ รวมทั้งโอกาสที่จะเกิดขึ้นของผลกระทบ ที่อาจตามมา โดยจะต้องมีการระบุถึงปัจจัยที่มีผลต่อ
ผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้เหตุการณ์ หรือสถานการณ์หนึ่งๆอาจจะเกิดผลที่ตามมา และกระทบต่อ
วัตถุประสงค์ / เป้าหมายหลายด้าน นอกจากนั้นในการวิเคราะห์ควรพิจารณาถึงมาตรการจัดการความเสี่ยงที่
ดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน รวมถึงประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าวด้วย

๒. การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงจะเปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้
จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ในกรณีที่ระดับของความเสี่ยงไม่
อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ของเกณฑ์การยอมรับความเสี่ยง ความเสี่ยงดังกล่าวจะได้รับการจัดการทันที

การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงควรสะท้อนถึงคุณค่า วัตถุประสงค์และทรัพยากรขององค์กร
โดยเกณฑ์บางประเภทอาจพัฒนาได้จากข้อกำหนดทางกฎหมายหรือข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งเกณฑ์ที่
กำหนดต้องสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงขององค์กรและมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อประกอบการกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง ได้แก่ ลักษณะและประเภทของ
ผลกระทบที่สามารถเกิดขึ้นและแนวทางในการประเมินผลกระทบแนวทางในการระบุโอกาสในการเกิดขึ้น ๕ กรอบ
เวลาของโอกาส และผลกระทบที่เกิดขึ้น แนวทางในการกำหนดระดับของความเสี่ยง ที่สามารถยอมรับได้ ระดับของ

ความเสี่ยงที่จะต้องจัดการโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) ระดับของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและระดับของความเสียหาย แบ่งเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดนิยามในแต่ละระดับ ดังนี้

- ๕.ค่อนข้างแน่นอน
- ๔.น่าจะเกิด
- ๓.เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น
- ๒.ไม่น่าจะเกิดขึ้น
- ๑.ยากที่จะเกิดขึ้น

ระดับของความเสียหาย (Impact) ระดับของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงแบ่งเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

- ๑.ผลกระทบต่อด้านการเงิน
- ๒.ผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร
- ๓.ผลกระทบต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
- ๔.ผลกระทบต่อบุคลากรสำคัญขององค์กรบริหารส่วนตำบลโซคชัย
- ๕.ผลกระทบต่อความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการสำคัญ

แต่ละด้านแบ่งเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดนิยามในแต่ละระดับ ดังนี้

- ๕.วิกฤต
- ๔.มีนัยสำคัญ
- ๓.ปานกลาง
- ๒.น้อย
- ๑.ไม่มีนัยสำคัญ

การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงจะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหารเพื่อพิจารณาและขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ (ถ้ามี) โดยในการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดจะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) กับต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมาย และข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยง ที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลโซคชัยยอมรับได้ โดยยังคงให้องค์กรสามารถดำเนินงาน และบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทั้งนี้ ในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นหากไม่มีการจัดการ ซึ่งอาจไม่สมเหตุสมผลในแง่เศรษฐศาสตร์ เช่น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีสาระสำคัญแต่โอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยมากแนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจพิจารณาดำเนินการเป็นกรณีไป หรืออาจดำเนินการไปพร้อมกับความเสี่ยงอื่นๆ

แนวทางในการจัดการความเสี่ยง

- การหลีกเลี่ยง (Avoid) เป็นการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงมักใช้ในกรณีที่มีความเสี่ยงมีความรุนแรงสูง ไม่สามารถหาวิธีลด /จัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

- การลด (Reduce) เป็นการจำกัดมาตรการจัดการ เพื่อลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง หรือ ลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การเตรียมแผนฉุกเฉิน (Contingency plan)
- การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก มักใช้กับความเสี่ยงที่ต้นทุนของมาตรการจัดการสูงไม่คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนด วัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นของเฉพาะองค์กร ดังนั้นกิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๒.๑ การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

๒.๒ การควบคุมเพื่อให้อัปเดตตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมเพื่อให้ค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

๒.๓ การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

๒.๔ การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีกในอนาคต

ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมการควบคุมควรต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าใช้จ่ายและต้นทุนกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับด้วย โดยกิจกรรมการควบคุมควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. วิธีการดำเนินงาน (ขั้นตอน,กระบวนการ)

๒. การกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมนั้น ซึ่งควรมีความรับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) พิจารณาประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
- (๒) พิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยง
- (๓) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

ข้อมูลการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายใน และภายนอกองค์กรควรได้รับการบันทึกและสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านรูปแบบและเวลาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบได้รวมถึงเป็นการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบ ถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังครอบคลุม มถึงการสื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

การบริหารความเสี่ยงควรใช้ทั้งข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน ข้อมูลในอดีตจะแสดงแนวโน้มของเหตุการณ์และช่วยคาดการณ์ปฏิบัติงานในอนาคต ส่วนข้อมูลปัจจุบันมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการพิจารณาคว

เสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการ สวयงาม หรือหน่วยงานซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมการคุมตามความจำเป็นเพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การติดตาม

กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดำเนินการภายในองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกราซ มีความจำเป็นต้องได้รับการสื่อสารถึงการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม ความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง การดูแล ติดตามแนวโน้มของความเสี่ยงหลัก รวมถึงการเกิดเหตุการณ์ผิดปกติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่า

๑. เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) มีการติดตาม ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงที่อยู่ ภายใต้ความรับผิดชอบของตนอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสม

๒. ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานถึงความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง และแนวโน้มของความเสี่ยงต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

๓. ระบบการควบคุมภายในที่วางไว้มีความเพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิผล และมีการนำมาปฏิบัติใช้จริงเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือความเสี่ยงที่เปลี่ยนไป เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบความเสี่ยงรายงานสถานะความเสี่ยง รวมถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้หัวหน้าได้ทราบ และนำความเสี่ยงเข้าเสนอในที่ประชุมผู้บริหารเพื่อทราบ/พิจารณา

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล สะแกราซ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงกำหนดให้มีคณะทำงานติดตามประเมินระบบควบคุมภายในองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราซ ประกอบด้วย

๑.นายมานัส ถนอมทรัพย์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สะแกราซ	ประธาน
กรรมการ		
๒.นางสาวรารวรรณ ภูวนารถ	ผู้อำนวยการกองคลัง	รองประธานกรรมการ
๓.นางชนม์นิกานต์ ห้ามกระโทก	หัวหน้าสำนักงานปลัด	กรรมการ
๔.นางสาวทัศนัญญา ศิลาชัย	นายช่างโยธา รักษาการแทน	
	ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕.นางจิตติารีย์ วรรณชพิทักษ์	นักพัฒนาชุมชน รักษาการแทน	
	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๖.นางภณิตา ดีเกษม	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๗.นายอภิรัตน์ ศิริวัฒน์	นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ	เลขานุการ
หน่วยงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วย และทีมงาน ประกอบด้วย		๕

หน่วยงานดังนี้

๑. คณะทำงานติดตามประเมินผลระบบควบคุมภายในสำนักปลัด ประกอบด้วย

(๑) นางชนม์นิกานต์ ห้ามกระโทก	หัวหน้าสำนักปลัด	ประธานคณะทำงาน
(๒) จ.ส.อ.สุตเขต ดอนจั้งหรีด	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน
(๓) นางสาวธนิดา สนิทภักดี	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	คณะทำงาน

(๔) จ.ส.ต.ธีรชัย คอกขุนทด	เจ้าพนักงานป้องกันฯปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
(๕) นางน้ำฝน แพงกิ่ง	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน/เลขานุการ

๒. คณะทำงานติดตามประเมินผลระบบควบคุมภายในกองคลัง ประกอบด้วย

(๑) นางสาวรารวรรณ ภูวนารถ	ผู้อำนวยการกองคลัง	ประธานคณะทำงาน
(๒) นางสาวนิโลบล เสียดกิ่ง	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ	คณะทำงาน
(๓) นางสาวสาวิตรี เรือนคง	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ	คณะทำงาน
(๔) นางสาวดวงใจ บุญมะณี	นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ	คณะทำงาน
(๕) นางสาวประภาวรรณ ลัดกลาง	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ชำนาญงาน	คณะทำงาน
(๖) นางสาววิษลี มรกฏ	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน	คณะทำงาน/เลขานุการ

๓. คณะทำงานติดตามประเมินผลระบบควบคุมภายในกองช่าง

(๑) นางสาวทัศนีย์ ศีลาชัย	นายช่างโยธาชำนาญงาน	
	รักษาการผู้อำนวยการกองช่าง	ประธานคณะทำงาน
(๒) นายอนุชิต กฐินนิมพลี	ผู้ช่วยนายช่างโยธา	คณะทำงาน
(๓) นางกัญฉชชา ลากมาก	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน/เลขานุการ

๔. คณะทำงานติดตามประเมินผลระบบควบคุมภายในกองสวัสดิการสังคม

(๑) นางฐิตารีย์ วรรณุชพิทักษ์	นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ	
	รักษาการแทน ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	ประธานคณะทำงาน
(๒) นางสุรีย์ เธอจันทริต	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงาน
(๓) นางกัญฉชชา ลากมาก	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน/เลขานุการ

๕. คณะทำงานติดตามประเมินผลระบบควบคุมภายในกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(๑) นางภณิตา ดีเกษม	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	
	ศาสนา และวัฒนธรรม	ประธานคณะทำงาน
(๒) นางชลัมพร คู่กระโทก	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	คณะทำงาน
(๓) นางนริศรา แซ่มจะโป๊ะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน
(๔) นางวิไลลักษณ์ ชาวชายโง	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน/เลขานุการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานบริการความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยรวม ในการกำกับดูแลการ บริหาร ความเสี่ยงภายในองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

๒. ผู้ประสานงานคณะบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ตรวจสอบและช่วยสนับสนุน คณะกรรมการ พิจารณาความเสี่ยงระดับองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยสอบถามให้ มั่นใจว่า ระบบการ บริหารความเสี่ยงมีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล

๓. คณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาและสอบถามการ บริหารความเสี่ยงและระบบควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

๔. หัวหน้างาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบล สะแกราช และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ผ่านคณะกรรมการ บริหาร

ความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานหลักของแต่ละสำนัก /กอง โดยมีหัวหน้าสำนัก/กอง เป็น ประธาน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงาน

๕. คณะกรรมการการบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อย (หัวหน้างาน) มีหน้าที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า ความเสี่ยงภายในองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราชที่สำคัญ ได้รับการระบุและประเมินอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งได้มีการกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผลไว้ โดยรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- จัดทำนโยบายบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์และหลักเกณฑ์ในการบริการความเสี่ยง เพื่อเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราชพิจารณาและอนุมัติ
- พิจารณาและสอบทานความเสี่ยง และแนวทางการความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช ตามที่หน่วยงานเจ้าของความเสี่ยงได้ประเมินไว้ รวมทั้งขอเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- กำกับดูแลความมีประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช โดยการติดตามและสอบทานอย่างต่อเนื่อง
- รายงานความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และสูงมากให้นายกองการบริหารส่วนตำบลสะแกราช เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน และหัวหน้าสำนัก/กอง รับทราบ

๖. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสอบทานประสิทธิผลของการ ควบคุมภายในผ่านการตรวจสอบภายในประจำปี ซึ่งเป็นการ ตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญตาม ปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งติดตามการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบ

๗. ผู้บริหารและพนักงานทุกคนมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบ รวมถึงกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการ ความเสี่ยง

วิธีการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช ได้นำ การบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งกำหนดวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยง มาปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการ บริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง ให้นำความเสี่ยงที่ประเมินได้ นำไปประเมินในแบบ การจัดทำรายงานการควบคุมภายใน ตาม หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ ควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ .ศ.๒๕๖๒ โดยจัดทำรูปแบบตามหนังสือแนวทางฉบับใหม่ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

๑. คณะทำงานติดตามประเมินระบบควบคุมภายในส่วนงานย่อย ดำเนินการพิจารณาความเสี่ยง และสอบทาน ความเสี่ยง ตามแบบประเมินรายงานผลและส่งแบบรายงานผล และส่งแบบรายงานให้เลขานุการ คณะทำงานติดตามประเมินระบบควบคุมภายในระดับองค์กร ดังนี้

- (๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน แบบ ปค.๔
- (๒) รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน แบบ ปค.๕

๒. เลขานุการคณะทำงานติดตามประเมินระบบควบคุมภายในองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช นำแบบรายงานการสอบทานความเสี่ยงตามแบบประเมินที่ได้รับ มาดำเนินการจัดทำรวบรวม ประเมินผลในระดับองค์กรตามแบบรายงานประเมินผลดังนี้

(๑) หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน แบบ ปค.๑

(๒) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน แบบ ปค.๔

(๓) รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน แบบ ปค.๕

(๔) รายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ปค.๖

๓. เสนอรายงานประเมินผลความเสี่ยงต่อหัวหน้าคณะทำงานติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน

๔. เสนอรายงานประเมินความเสี่ยงต่อผู้บริหาร

๕. รายงานผลต่อผู้กำกับดูแล ให้ส่งเฉพาะหนังสือรายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน แบบ ปค.๖

การทบทวนนโยบาย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ต้องทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกปี และเสนอให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสะแกราช ตรวจสอบและพิจารณาอนุมัติหากมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

ลงชื่อ

(นายสมบุรณ์ ทูลบุญสินทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช